

Zakon uvodi visoku razinu javnosti i kontrole u svim fazama postupka dodjele koncesija, uključujući obveznu izradu studije opravdanosti, javnu objavu dokumentacije i kriterija odabira, elektronički i besplatan pristup dokumentaciji u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama FBiH, te uspostavu javnog registra koncesija. Na taj način se osigurava da je svaka koncesija opravdana, obrazložena i u interesu Hercegbosanske županije.

Poseban naglasak stavljen je na zaštitu okoliša i održivo korištenje resursa. Zakon propisuje obveznu procjenu utjecaja koncesije na okoliš, prostor i prirodna dobra, zabranjuje dodjelu koncesija u zaštićenim područjima i na dobrima od posebnog javnog interesa te obvezuje koncesionara na zakonito, odgovorno i održivo korištenje resursa, u skladu s europskim standardima.

Jedna od ključnih vrijednosti ovoga Zakona je jačanje položaja lokalnih zajednica. Prilikom odlučivanja o dodjeli koncesije obvezno se uzima u obzir interes jedinice lokalne samouprave na čijem se području koncesija dodjeljuje. Predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave omogućeno je da, donošenjem obrazložene odluke o odbijanju prethodne suglasnosti, izravno utječu na postupak dodjele koncesije, pri čemu je Vlada Hercegbosanske županije obvezna obustaviti postupak dodjele koncesije.

Naknada za koncesiju ne služi isključivo kao prihod Županije, već se koristi i za razvoj lokalne infrastrukture, poticanje zapošljavanja lokalnog stanovništva, ublažavanje utjecaja koncesijskog projekta na okoliš i prostor te za pravednu raspodjelu koristi ostvarenih korištenjem javnih dobara. Na taj način lokalna zajednica ostvaruje izravnu, mjerljivu i dugoročnu korist od dodjele koncesije.

Zakon uvodi učinkovit i kontinuirani nadzor nad dodijeljenim koncesijama. Jasno je razgraničena dodjela koncesije, provedba ugovora i nadzor nad ispunjenjem obveza koncesionara. Vlada Hercegbosanske županije je davatelj koncesije, a resorno ministarstvo ima

operativnu i stručnu odgovornost za praćenje izvršenja ugovora. Resorno ministarstvo dužno je pratiti ispunjenje financijskih, tehničkih i okolišnih obveza koncesionara, najmanje jednom godišnje izvještavati o provedbi koncesija te predlagati mjere u slučaju nepravilnosti ili povreda ugovora.

Nadzor se posebno odnosi na zaštitu okoliša i lokalnog interesa, uključujući poštivanje mjera zaštite okoliša, korištenje prostora u skladu s planovima i dozvolama te ispunjenje obveza prema lokalnoj zajednici. Koncesionar je obvezan postupati u skladu s javnim interesom, omogućiti pristup nadležnim tijelima radi nadzora i snositi posljedice u slučaju nezakonitog ili štetnog postupanja. Zakon propisuje sankcije, uključujući mogućnost raskida ugovora o koncesiji u slučaju teških povreda, zabranu prijenosa koncesije bez suglasnosti davatelja te odgovornost svih uključenih tijela za sprječavanje nezakonitog postupanja. Nadzor je ključni instrument zaštite javnog dobra, okoliša i interesa građana.

Utvrđivanjem Prijedloga Zakona o koncesijama Hercegbosanska županija uspostavlja transparentan, europski uređen sustav, štiti okoliš i javna dobra, osigurava ravnopravno tržišno natjecanje, jača ulogu lokalnih zajednica i pravednu raspodjelu koncesijskih naknada te stvara uvjete za dugoročno održiv gospodarski razvoj.

Novi Zakon o koncesijama, uspostavlja jasniji i učinkovitiji sustav upravljanja, kontrole i odgovornosti u upravljanju zajedničkim resursima, a građanima i lokalnim zajednicama, uključujući mjesne zajednice, osigurava transparentan i potpun uvid u način korištenja javnih dobara.